

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentaria Ac Disputationes In Primam Partem Divi Thomæ

Suárez, Francisco

Moguntiaë, 1620 [erschienen] 1621

Cap. 6. De causa reprobationis posituæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84432)

CAPVT VI.

Detur ne causa ex parte hominis positivæ reprobationis eius.

QVI ponunt in Deo positivam voluntatem excludendi à Regno celesti omnes reprobos ante præmissa illorum mala merita futura, consequenter aiunt nõ dari causam reprobationis positivæ ex parte talium hominum, quia reprobatio hæc in illa voluntate maxime consistit. Atq; ita intelligunt multi primam opinionem ca. superiori relata. Veruntamen huius sententiæ fundamentum ibi satis explosum est, sententiæq; illa sic explicata nullo modo probanda est.

Dico ergo primo, reprobationis positivæ dari causam ex parte reprobi. In hoc habet verum secundam sententiam positam capit. præced. quam Scotus, & alij sequuntur. Estque manifesta sententia Augustini Epist. 107. & 108. & libro 3. contra Iulianum. capite 8. de Bono perseuer. capite 8. & 14. & sæpe alias. Prosper resp. 3. & 7. ad Gallos, & resp. 11. ad Vincent. Fulgentius libro 1. ad Monimum, cap. 13. & sequentibus, qui docent, Deum neminem prædestinasse ad malum æternæ pœnæ, nisi propter culpam. Quod etiam habet Concilium Valentinum sub Lothario capit. 3. Huc etiam spectat doctrina Damasceni sæpe allata, lib. 2. de Fide cap. 29. Deum ex se non velle malum hominibus, sed ab ipsis prouocatum. Colligitur etiam ex omnibus Scripturis, quæ docent, Deum neminem condemnare, nisi propter peccatum eius. Quamuis enim supra diximus, in prædestinatione, vel electione ad gloriam non esse bonam illationem à causa præmij ad causam prædestinationis, vel electionis, nihilominus hic optima est à causa pœnæ æternæ ad causam reprobationis ad talem pœnam.

Et ratio est, quia Deus præparat præmium ex misericordia, & confert ex iustitia: pœnam autem non potest præparare ex misericordia: & ideo neq; illam præparat ex se voluntate absoluta. Solum ergo præparat per iustam condemnationem: & in hac præparatione consummatur reprobatio positivæ: ergo sicut datur causa condemnationis, ita etiam reprobationis. Quod tandem manifestum est in actibus, in quibus supra diximus positam esse reprobationem hanc: nam præscientia absoluta futuri peccati supponit ex parte obiecti illud esse futurum. Sententia item finalis, quæ fertur contra reprobos, in eius demeritis fundatur. Et inde tandem consequitur voluntas illa absoluta priuandi illum Regno & puniendi. Ergo omnes illi actus, in quibus consistere potest positivæ reprobatio, habent fundamentum ex parte hominis reprobandi.

Dico 2. Peccatum originale non est adæquate causa reprobationis eorum omnium, qui de facto damnantur. Hæc assertio est euidentissima in Angelis malis, qui reprobatii sunt absq; originali peccato. Deinde, mihi etiam certa est in illis omnibus hominibus, quibus peccatum originale in hac vita remissum est. Nam quod est causa reprobationis, est etiam causa æternæ pœnæ: & conuerso quod non est causa æternæ pœnæ, non est causa reprobationis, sed peccatum originale, quod in hac vita remittitur, non est causa æternæ pœnæ: ergo nec est causa reprobationis illorum hominum, quibus interdum remittitur. Minor certissima est, quia remisso originali peccato, remittitur æterna pœna ei debita: semel autem remissa tali culpa, & pœna, nunquam amplius redit, quia dona Dei sunt sine pœnitentia, ergo peccatum originale semel remissum non puniatur æterna pœna: ergo non est causa æternæ pœnæ. Maior autem principalis argumenti ex dictis facile constat, quia quoad hoc

De hominibus autem potest probabiliter dici, peccatum originale sufficientem causam fuisse non dandi hanc gratiam his, quibus eam Deus dare noluit: quia nos supra diximus, distributionem (vt sic dicam) gratiæ prouenientis, etiam in diuina voluntate, factam esse post præscientiam originalis peccati. Et quamuis hoc fuerit æquale in omnibus, & ideo non potuerit esse ratio dandi gratiam congruam his potius, quam illis, tamen absolute erat ex se sufficientis ratio negandi gratiam congruam his, quibus eam Deus negare velle: ergo credibile est etiam respexit se Deum ad hanc rationem, cum illam habuit voluntatem. Sic enim voluntas illa nõ erit ex absoluta potestate, sed etiam ex iustitia: quando autem commode fieri potest, Deus vult, seu operatur secundum omnem rationem virtutis. Et hoc est, quod sæpe infiruat August. in discretione hominum ex massa perditionis, cuius loca statim referam.

Dices. Multi sunt homines reprobi, quibus peccatum originale remittitur: ergo in illis non potest hoc peccatum esse causa huius negotiationis gratiæ congruæ, quia Deus non punit peccatum remissum. Respondet negando consequentiam, quia licet Deus non puniat peccatum remissum priuatione gloriæ, aut gratiæ iustificantis, vel auxiliantis necessariæ, & sufficientis, sæpe tamen negat vberiorē gratiam, seu specialem, & non debitam prouidentiam propter peccatum semel commissum, etiam si iam remissum sit. Nam ex materia de pœnitentia constat, cum culpa non semper remitti omnem pœnam, quod maxime verum est de pœnis huius vitæ, & extraordinariis, & de facto constat, remisso originali peccato per baptismum, non dimitti pœnam mortis, neq; alias pœnalitates huius vitæ. Ergo ita potuit Deus absolute inferre hanc pœnam, quibus voluit propter talem culpam, quæ pœna nunquam tolleretur, etiam si remittatur culpa. Sicut etiam contingit aliquem virum iustum, qui à Deo recipiebat multa specialia auxilia propter actuale peccatum priuati illa speciali gratiæ, & quamuis postea per pœnitentiã restitueretur ad iustitiam, non ideo statim restitui ad antiquam familiaritatem, vel specialem protectionem Dei.

Sed quæret tandem aliquis, an huius voluntatis, seu reprobationis negativæ detur aliqua causa saltim ex parte Dei. Respondet, si in particulari loquamur de his hominibus, vel Angelis comparatione illorum, nullam esse, vel certe nullam à nobis assignari posse, sicut dictum est de prædestinatione, est enim eadem ratio, quia in personis est æqualis dignitas, vel indignitas, & quidquid in vno operatur Deus ad manifestanda sua attributa, potuit operari in alio. Tamen in communi habuit sine dubio Deus multas rationes, ob quas noluit omnes eligere eodem modo, & consequenter voluit aliquos non eligere. Quæ rationes summe de sunt vel ex manifestatione diuinæ gratiæ in electis, vel ex parte libertatis, vt Deus relinquere creaturas omnib. modis libere operari, & ostenderet fragilitatem futurum virum naturalium. Alia vero ratio, quæ summi solet ex manifestatione iustitiæ Dei vindicatiuæ, non est ita accipienda, vt ante præscientiam absolutam futuri peccati habuerit Deus intentionem, vel voluntatem absolutam manifestandi hanc iustitiam, quia vt dictum est, Deus ex se non habet hanc voluntatem, & alioqui virtute vellet ipsam culpam. Solum ergo habuit Deus voluntatem illam post præmissam culpam, antea vero præcognouit, se posse hoc bonum elicere ex peccato, si ab homine fieret, & solum habuit voluntatem conditionatam ita se gerendi cum homine, si ipse peccaret.

10. Obiectio Diluitor.

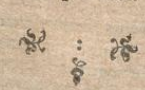
11. Diluitor. Replanatur.

1. Prior sententia.

2. Prima conclusio. Scotus. August. Prosper. Fulgent. Conal. Valent. Damasc.

3. Ratione corroboratur.

4. Secunda conclusio.

hoc eadem est ratio reprobationis, quæ est condemnationis: quia reprobatio non fit à Deo, nisi per modum condemnationis, est enim actus vindictivæ iustitiæ, habens pro intrinseco termino, & quasi obiecto æternam damnationem. Quamvis enim Deus habeat alios actus vindictivæ iustitiæ circa peccata, volendo in vindictam illorum alias infligere penas: tamen donec absolute velit æternam poenam, non reprobatur hominem: hanc enim poenam nemini velle potest propter originale peccatum, quod ei remittit, seu remissurus est.

5. Atq; hæc ratio non solum probat, peccatum originale non esse ad æquatam causam positivæ reprobationis eorum hominum, quibus ipsum remittitur, verum etiam neq; partialem, neq; omnino esse causam talis reprobationis. Probatur applicando eundem discursum cum proportione, quia illi homines nullo modo damnantur propter peccatum originale, etiam ut partialem causam, ergo nec reprobantur, quia in hoc negotio eadem est ratio reprobationis, quæ damnationis, ut declaratum est. Responderi potest, originale peccatum etiam si remittendū sit, esse fontem & radicem omnium peccatorum, quæ postea committuntur, item esse causam mortuam, ob quam Deus iuste vult non dare illis hominibus congrua auxilia ad non committenda talia peccata, vel ad non perseverandum in illis vsq; ad mortem. In qua voluntate perseverat Deus, etiam si remittat originale peccatum. Ad hoc vero respondetur, etiam si totum concedatur, non sequi, originale peccatum esse propriam causam partialem reprobationis, quando ipsum remittitur, sed ad summum esse quandam occasionem remotam, & remouentem prohibens. Nam illa negatio auxilij congrui non est causa peccati: ergo neq; est causa reprobationis, cuius peccatum est propria causa: ergo nec peccatum originale remissum dici potest causa reprobationis, etiam si fuerit causa illius negationis auxilij.

6. Dico 3. In paruulis, quibus peccatum originale nunquam remissum est, causam positivæ reprobationis esse ipsum originale peccatum, non quatenus præcisè contractum, sed quatenus durans & perseverans vsq; ad mortem, & sub ea conditione à DEO præuisum. Prior pars clara est, quia eadem est causa ex parte hominis reprobati, sicut reprobationis, quæ est sua damnationis, ut sepe dictum est: sed in his paruulis tota causa damnationis eorum est originale peccatum: ergo idem est causa reprobationis. Et inde probatur facile altera pars, quia peccatum non est causa damnationis, nisi sub ea conditione, si vsq; ad mortem perseveret, quæ includitur in illa conditionali sententia à Christo lata, *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in Regnum Dei*: Ergo similiter peccatum originale non est causa reprobationis, nisi supposita illa conditione præuisa, scilicet quod, perseveraturum sit vsq; ad mortem. Jam enim sepe dictum est, quoad hoc eandem esse rationem de causa reprobationis, & condemnationis. Quod de peccatis actualibus statim confirmabimus.

7. Nec probanda est illorum sententia, qui ab hac generali regula quosdam paruulos excipiunt: quia illa exceptio nulla probabili ratione fundata est: & ratio facta æque de omnibus procedit. Nam, ut supra visum est, Deus non habuit absolutam voluntatem excludendi aliquem paruulum à Regno ex vi solius peccati originalis, donec præuidit, ex aliis generalibus, & ordinariis causis euenturum, ut in eo peccato, & absq; applicatione remedij moterentur, ipso permittente, quod Deus permittere decreuit ex sua generali providentia, ac libera voluntate: quæ permissio pertinet potius ad reprobationem negativam, quam ad positivam. At positivè nunquam Deus voluit antecedenter, ut sic dicam, & ex se non applicat alicui paruulo tale remedium, aut infantè illum perseverare in originali peccato vsq; ad mor-

tem, & ideo nec reprobare postivè illum voluit, eo nec præuidit perseverantiam eius in originali peccato, ut dictum est. Vnde potest assertio ampliari ad adultos, in quibus peccatum originale est interdum causa reprobationis, saltem partialis, quatenus in illo peccato simul cum aliis vsq; ad mortem perseverant, & non alias: quia, ut dixi, si ante mortem remittatur, nullo modo erit propria causa, etiam si propter alia peccata quis reprobetur.

Ultimo ergo dico, in adultis causam reprobationis esse peccatum finale, siue vnum, siue multiplex, siue originale, siue actuale mortale, siue vtrumque simul, si vsq; ad mortem non remittuntur. Ita docent auctores supra citati, & specialiter videri possunt Bellarm. lib. 2. de Gratia, & liber q; arbitrio, cap. 16. Horantius libro 5. locorum Catholicorum capite 9. qui dicunt, hanc esse Augustini sententiam. Ratio vero est eadem, quia eadem est causa reprobationis positivæ, quæ est causa damnationis: adulti autem non condemnantur propter peccata originalia, vel actualia, nisi impleta illa conditione, *Si in illis vsq; ad mortem perseverent, quæ sub illa continetur, Nisi penitentiam egeritis, omnes simul peribitis*. Nam sicut merita non sunt in effectu causa glorificationis, nisi sub illa conditione à Concilio Tridentino posita, *Si in gratia decesserit*: ita neq; vllum peccatum est causa perditionis adulti, nisi sub dicta conditione durationis eius vsq; ad mortem: ergo sub eadem est causa reprobationis, & non alias. Sicut autem causa ad æquatam condemnationis cõsurgit ex toto cumulo peccatorum, quæ ante mortem non remittuntur, ita etiam causa reprobationis omnia illa complectitur, & ille cumulus nomine finalis peccati significatur. Et sicut de paruulis dicebamus, ita multo maiori ratione de adultis dicendum est, non posse Deum velle ex se perseverantiam hominis adulti in statu peccati mortalis vsq; ad mortem, quia hoc esset ex se velle malè culpæ, ut rectè significavit August. de Correctione, & gratia, ca. 13. & Prosper ad obiectiones Gallorum, responsione 2. Prævidet ergo Deus statum adulti in peccato vsq; ad mortem, & tunc reprobatur illum, atque hoc modo peccatum finale est causa reprobationis.

Neque contra doctrinam hanc urgent verba illa Pauli, *Antequam quidquam boni, aut mali egissent, & c.* quia, ut dixi, sufficienter explicantur de negativa reprobatione, seu non prædestinatione. Instant vero aliqui virgendo illa verba, *Fecit quedam vasa in honorem, & quedam in contumeliam*. Nam hæc videntur significare ordinationem positivam. Et ideo Augustinus epistol. 106. putat necessario supponere culpam saltem originalem. Sed reuera illa satis non est in hominibus, ut ostendi, & in Angelis non habet locum. Igitur illa etiam verba necessario intelligenda sunt negativè, vel permissivè, id est, fecit vasa in contumeliam, scilicet, non fecit in eum honorem, ad quem alia preparavit, vel fecit vasa, quæ præsciuit suis operibus futura esse in contumeliam, id est, libere permisit. Solet enim Scriptura loqui de permissione tanquam de positivâ actione, vel præcepto, ad declarandum certitudinem eius, & omnino pendere ex diuina voluntate.

CAPVT VII.

De effectibus reprobationis, præsertim de permissione peccati.

Primo certum est, Reprobationem habere aliquos effectus, quia reprobatio est pars providentiæ: providentiæ autem Dei habet aliquos effectus ad extra, imo ex aliquibus effectibus cogimur attribuire Deo hanc partem: seu rationem providentiæ; Hinc

Effugium.

Præcluditur.

6. Tertia assertio.

7. Aliquorum sententia non probatur.

8. Prima assertio.

Bellarmin. Horantius.

Concil. Trident.

August. Prosper.

9. Distinctio quibus Paulus.

Sine peccato reprobatur effectus.